
Kvaliteta života u bolesnika s reumatoidnim artritisom – preliminarno istraživanje

Quality of life in patients with rheumatoid arthritis - preliminary study

Renata Martinac, Renata Pinjatela, Diana Balen, Tomislav Nemčić, Frane Grubišić, Simeon Grazio

Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Odsjek za motoričke poremećaje, kronične bolesti i art-terapije,
Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju KBC Sestre milosrdnice

Uvod

Najčešći simptomi bolesnika s reumatoidnim artritisom (RA) su kronična bol i smanjenje tjelesnih funkcija, što može imati snažan utjecaj na različita područja života kao što su obiteljski život, socijalni odnosi i profesionalna dostignuća.

Cilj

Cilj ovog istraživanja bio je dobivanje uvida u kvalitetu života bolesnika s RA u povezanosti s percepcijom boli i funkcionalnom sposobnošću, te usporedba kvalitete života u tih bolesnika u odnosu na zdravu populaciju u Republici Hrvatskoj.

Metode i ispitanici

Ovo preliminarno istraživanje provedeno je na uzorku od 25 ispitanika u Klinici za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju KBC Sestre milosrdnice u Zagrebu. Bolesnici su nakon potpisivanja informiranog pristanka ispunili upitnike: Upitnik o kvaliteti života Svjetske zdravstvene organizacije – BREF (WHOQoL – BREF), skraćenu verziju Zdravstvenog upitnika Short-Form 36 (SF-36), Upitnik procjene zdravlja - indeks onesposobljenosti, Health Assessment Questionnaire - Disability Index (HAQ-DI) te vizualnu analognu skalu (VAS) za ocjenu intenziteta boli.

Rezultati

U svim promatranim varijablama upitnika SF-36, osim za mentalno zdravlje, uočene su niže vrijednosti u usporedbi sa zdravom populacijom prema standardiziranoj hrvatskoj verziji ovog upitnika, iako te razlike nisu bile statistički značajne. Veći intenzitet boli bio je značajno povezan s lošijom procjenom socijalnog funkcioniranja (SF36; Spearmanov $\rho = -0.463$, $p < 0,05$), nižom percepcijom zdravstvenog statusa (SF36GH; Spearmanov $\rho = -0.432$, $p < 0,05$) i lošijim funkcionalnim sposobnostima (WHOPH; Spearmanov $\rho = -0.688$, $p < 0,01$). Nadalje, dobiveni podaci ukazuju da osobe koje svoju opću funkcionalnu sposobnost procjenjuju lošijom, imaju smanjeno tjelesno funkcioniranje (SF36PF; Spearmanov $\rho = -0.699$ i WHOPH; Spearmanov $\rho = -0.769$), socijalno funkcioniranje (SF36SF; Spearmanov $\rho = -0,580$), te jači intenzitet boli (SF36BP; Spearmanov $\rho = -0,652$).

Rasprava/zaključak

Iz rezultata ovog istraživanja proizlazi potreba definiranja holističkog i integrativnog modela rehabilitacije bolesnika s RA koja osim smanjenje boli i poboljšanja funkcionalne onesposobljenosti, uključuje i osnaživanje socijalnih interakcija te podržavanje pozitivnih emocionalnih reakcija.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, kvaliteta života, bol, funkcionalna sposobnost